

Etusivu>Kanteen nostaminen>Euroopan siviilioikeudellinen atlas>Eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys
Eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys

Ranska

50 artiklan 1 kohdan a alakohta – Tuomioistuimet, jotka on nimetty toimivaltaisiksi antamaan turvaamismääräys

Alioikeuden (*Tribunal de grande instance*) täytäntöönpanotuomari. Kun velkoja on saanut virallisen asiakirjan, alioikeuden täytäntöönpanotuomari on toimivaltainen antamaan eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräyksen.

50 artiklan 1 kohdan b alakohta – Viranomainen, joka on nimetty toimivaltaiseksi hankkimaan tilitietoja

Ulosottomies (*huissier de justice*).

50 artiklan 1 kohdan c alakohta – Keinot tilitietojen hankkimiseksi

Ulosottomiehellä on valtuudet hakea tietoja FICOPA-tietokannasta (tietokanta, johon on keskitetty kaikki Ranskan alueella olevien henkilöiden pankkitilitiedot).

Tilitietojen hankkimisessa sovelletaan 14 artiklan 5 kohdan a ja b alakohtaa: pankkien on ilmoitettava tiedonhankintaviranomaisen pyynnöstä, onko velallisella tili kyseisessä pankissa, ja tiedonhankintaviranomaiselle on annettava pääsy asiaankuuluviin tietoihin, jos kyseiset tiedot ovat viranomaisten ylläpitämässä rekistereissä tai muuten viranomaisten hallussa.

Ranskan lainsäädännössä säädetään jo tällaisesta pääsystä velallisen tilitietoihin silloin, kun velkojalla on täytäntöönpanokelpoinen asiakirja (siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain L. 152-1 ja L. 152-2 §).

Vuonna 1971 perustettuun ja verohallinnon ylläpitämään FICOBAAan on keskitetty tiedot kaikenlaisista tileistä (kuten pankki-, posti- ja säästötileistä), ja valtuutetut henkilöt voivat hakea sieltä tietyn henkilön tai yrityksen tilitietoja.

Tili kirjataan tietokantaan, kun se avataan. Tilin avaamisen yhteydessä tiliä hallinnoiva rahoituslaitos ilmoittaa tilinomistajalle tilin kirjaamisesta FICOBAAan.

Tilin avaamista, sulkemista tai muutosta koskevissa ilmoituksissa on annettava seuraavat tiedot:

tiliä hallinnoivan laitoksen nimi ja osoite;

tilin numero, luonne, laji ja ominaispiirteet;

ilmoitetun toimen (avaaminen, sulkeminen, muutos) päivämäärä ja luonne;

tilinomistajan sukunimi, etunimi, syntymäaika ja -paikka, osoite sekä yksittäisten yrittäjien SIRET-numero;

oikeushenkilön nimi, oikeudellinen muoto, SIRET-numero ja osoite.

Tietokannasta ei saa tietoja tiliä tai sen saldoa koskevista tapahtumista.

Verohallinto kirjaa tiedot, jotka tilin avaamisen, sulkemisen tai muutoksen suorittanut pankki ilmoittaa. INSEE (kansallinen tilastokeskus) varmistaa luonnollisten henkilöiden väestörekisteritiedot, ja verohallinto varmistaa oikeushenkilöiden tunnistetiedot ja pitää niitä ajan tasalla SIRENE-tietokannan avulla.

Etsi ulosottomies

50 artiklan 1 kohdan d alakohta – tuomioistuin, jolle turvaamismääräyshakemuksen hylkäämistä koskeva muutoksenhaku osoitetaan

Muutoksenhakutuomioistuin (*Cour d'appel*)

50 artiklan 1 kohdan e alakohta – Viranomaiset, jotka on nimetty toimivaltaisiksi vastaanottamaan, toimittamaan ja antamaan tiedoksi turvaamismääräys ja muut tämän asetuksen mukaiset asiakirjat

Ulosottomies

50 artiklan 1 kohdan f alakohta – Viranomainen, jolla on toimivalta panna täytäntöön eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys

Ulosottomies

50 artiklan 1 kohdan g alakohta – Missä määrin yhteis- ja hallintatilit voidaan turvata

Yhteistilin turvaamisesta on ilmoitettava kaikille tilinomistajille. Jos ulosottomies ei tiedä yhteistilin omistajien henkilöllisyyttä ja osoitetta, hän pyytää pankkia ilmoittamaan heille turvaamisesta ja vaadituista määristä, jotta he voivat tarvittaessa käyttää tiliä koskevia oikeuksiaan ja erityisesti vaatia oman osuutensa ulosmittauksen peruuttamista jaottoman yhteisomistuksen tapauksessa.

Yhteistilin omistajan määräaika toimenpiteen riittävälle alkaa kuluu vasta, kun hänelle on ilmoitettu turvaamisesta.

Siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain R. 162-9 §:ssä säädetään, että jos aviopuolisoiden, joilla on yhteinen omaisuus, ansiotulot talletetaan tiilille tai yhteistilille ja kyseinen tili turvataan yhden puolison velan takaamiseksi, toiselle puolisolle jätetään hänen valintansa mukaan käytettäväksi summa, joka vastaa joko hänen turvaamista edeltäneenä kuukautena tallettamiaan ansiotuloja tai turvaamista edeltäneiden 12 kuukauden keskimääräisiä kuukausittaisia ansiotuloja.

Ulosmittausvelkojan tehtävänä on yksilöidä velallisen puolison tulot tiililtä, jonka hän aikoo turvata. Tili voidaan tietenkin turvata kokonaisuudessaan, jos ainoastaan velallinen puoliso tallettaa sinne tuloja, vaikka tili olisikin yhteinen.

Hallintatilien käsitettä ei sellaisenaan tunneta Ranskan lainsäädännössä.

Yleisen panttioikeuden periaate kieltää sellaisten pankkitalletusten turvaamisen, joita velallinen pitää kolmannen osapuolen puolesta omistamatta niitä henkilökohtaisesti tai jotka on luovutettu velallisen hallintaan.

Jos varat, joita ammatinharjoittaja vain hallinnoi, kirjataan erityistilille, josta voidaan kiistatta todeta niiden kuuluvan kolmansille osapuolille, nämä varat ovat velkojen ulottumattomissa, vaikka ammatinharjoittaja omistaisi tilin ja olisi ainoa, joka voi vaatia varojen palauttamista. Sama koskee varoja, jotka notaari on tallettanut erityistilille valtion rahoituslaitokseen (*Caisse des dépôts et consignations*) tai jotka kiinteistönvälittäjän tai asunto-osakeyhtiön isännöitsijä on tallettanut erityistilille.

50 artiklan 1 kohdan h alakohta – Säännöt, joita sovelletaan ulosotosta vapautettaviin määrin

Kansallisessa lainsäädännössä tunnetaan kaksi mekanismia, joilla on sama tarkoitus mutta jotka toimivat eri tavoin: ulosottokelvoton pankkisaldo (*solde bancaire insaisissable*), joka jää automaattisesti ulosoton ulkopuolelle, ja ulosotosta vapauttamisen siirto (*report d'insaisissabilité*), jota velallisen on pyydettävä ja jota varten on osoitettava, että tiilille talletetaan ulosottokelvottomia varoja.

1) Ulosottokelvoton pankkisaldo

Siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain L. 162-2 §:n mukaan tertiusvelallisen on jätettävä velallisen luonnollisen henkilön käyttöön toimeentuloa varten tilin tai tilien saldon rajoissa summa, joka vastaa sosiaalitoimesta ja perheistä annetun lain L.262-2 §:n mukaisesti yksittäiselle

edunsaajalle maksettavaa kiinteämääräistä summaa (vähimmäistoimeentulo (RSA-socle), joka on 27. huhtikuuta 2016 annetun asetuksen 2016-538 mukaan 524,68 €).

Saman lain R. 162-2 §:ssä säädetään, ettei tämän mekanismin käyttö edellytä mitään pyyntöä velalliselta: pankki ilmoittaa velalliselle välittömästi ulosotosta vapautetun summan käytettävyydestä. Jos velallisella on useita tilejä, hänen käyttöönsä asetetaan varoja kokonaissaldosta ja summa otetaan ensisijaisesti käyttötililtä. Pankki ilmoittaa myös viipymättä ulosottomiehelle velallisen käyttöön asetetun summan sekä tilin tai tilit, joille summa on jätetty. Jos tilejä on useissa eri pankeissa, ulosottomies päättää, mitkä kolmannet osapuolet jättävät vähimmäistoimeentuloon tarvittavan summan tilinhaltijan saataville ja miten ne sen tekevät.

Saman lain R. 162-3 §:n mukaan tämä summa on velallisen saatavilla yhden kuukauden ajan turvaamistoimen toteuttamisesta.

2) Ulosotosta vapauttamisen siirto

Tällaisella velallisen pyynnöllä on merkitystä vain, jos ulosotosta vapautetut saatavat ylittävät ulosottokelvottoman pankkisaldon.

Siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain L.112-4 §:n mukaan tilille maksettavaa summaa, joka vastaa ulosotosta vapautettuja saatavia, ei voi ulosmitata. Saman lain R. 112-5 §:ssä täsmennetään, että kun tilille hyvitetään ulosotosta vapautettuja saatavia vastaava summa osittain tai kokonaan, ulosotosta vapautetaan vastaava summa tilin saldosta.

Lain R. 162-4 §:ssä säädetään, että "kun ulosotosta vapautetut varat ovat peräisin toistuvista tuloista, kuten palkasta, vanhuuseläkkeestä, perhelisistä tai työttömyysetuuksista, tilinomistaja voi summien alkuperän todistamalla pyytää saada ne välittömästi käyttöön sen jälkeen kun niistä on vähennetty viimeisen ulosottokelvottoman maksun jälkeen veloitetut tapahtumat". Tämä koskee kahdenlaisia varoja: täysin ulosottokelvottomia etuusia, kuten vähimmäistoimeentuloa (*revenu de solidarité active*), ja tuloja, jotka on vapautettu ulosotosta työlaissa säädettyjen ansiotulojen ulosottorajojen ja -ehtojen nojalla. Kassaatiotuomioistuin (*Cour de cassation*) on katsonut, että ulosottokelvottomuus kattaa kaikki pankkitilille kertyneet varat, ei ainoastaan viimeksi suoritettua maksua (Civ.2e, 11. toukokuuta 2000, nro 98.11-696). Tätä sääntöä on vaikea noudattaa käytännössä, kun tilille tulee myös varoja, jotka voidaan ulosmitata kokonaan tai osittain.

Ulosotosta vapauttamisen siirron kohteena olevan summan määrittelyssä jätetään huomioimatta turvaamistoimenpidettä seuraavien 15 päivän aikana loppuun vietävät keskeneräiset maksut (siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain R. 162-4 §:n 2 momentti).

Velallinen voi pyytää ulosotosta vapautettuja summia käyttöönsä milloin tahansa, myös ennen kuin keskeneräisiä maksuja varten varattu 15 päivän maksuaika on kulunut umpeen, ja silloin varat asetetaan välittömästi hänen saatavilleen. Velkojalle ilmoitetaan tästä varojen asettamisesta saataville vasta, kun hän esittää mahdollisen maksupyynnönsä: hänellä on silloin 15 päivää aikaa riitauttaa velallisen käyttöön annetun summan määrä ja sen veloitaminen tämän tililtä (siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain R. 162-4 §:n loppuosa).

Välittömiin saamiin perustuvista ulosottokelvottomista määristä säädetään siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain R. 162-5 §:ssä, että velallinen voi summien alkuperän todistamalla pyytää, että hänen käyttöönsä jätetään niiden summa, josta on vähennetty tililtä saatavan kirjaamispäivän jälkeen veloitetut määrät. Tällaisia saamia voivat olla esimerkiksi palkasta maksamatta olevat osat tai kuolemantapauksen yhteydessä maksettava kertakorvaus (jotka ovat ulosmittauskelvottomia sosiaaliturvalain L. 361-5 §:n nojalla). Nämä summat asetetaan käyttöön vasta kun siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain 162-1 §:ssä säädetty 15 päivän maksuaika keskeneräisten maksujen maksamiseksi on kulunut umpeen. Ulosottovelallinen voi pyytää täytäntöönpanotuomaria asettamaan summan hänen käyttöönsä jo aiemmin todistamalla sen olevan ulosottokelvoton. Tällaisessa tapauksessa velkojaa kuullaan.

50 artiklan 1 kohdan i alakohhta – Onko pankeilla oikeus periä maksuja vastaavien kansallisten määräysten toteuttamisesta tai tilitietojen toimittamisesta, ja jos on, kumpi osapuoli on vastuussa näiden maksujen maksamisesta

Kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä erikseen turvaamismääräysten toteuttamiskustannuksista. Rahataloutta ja rahoitusmarkkinoita koskevassa laissa kuitenkin säädetään kuluista, jotka turvaamismääräyksen kohteena olevan tilin omistavan ulosottovelallisen on maksettava, että luottolaitosten on ilmoitettava kyseiset kulut asiakkaiden saataville saatettavissa hinnastoissa (D. 312-1-1 §).

Lisäksi näistä kuluista tiedotetaan asiakkaalle etukäteen ilmaiseksi (R. 312-1-2 §) lain L. 312-1-5 §:n nojalla, jossa säädetään, että tämä tieto on annettava tilioitteessa ja että veloitus voi tapahtua aikaisintaan 14 päivän kuluttua tilioitteen päivämäärästä. Vaikuttaa siltä, että pankit voivat vapaasti määrittää nämä tilinomistajilta veloittavat kulut (kulut vaihtelevat 80:stä 150 euroon).

Tiliin liittyvien tietojen toimittamisesta aiheutuvat kulut, jotka pankki saattaa laskuttaa toimenpiteen toteuttamisesta vastaavalta ulosottomieheltä, sisällytetään yleensä velalliselta perittäviin kustannuksiin (ks. edellinen vastaus).

Esimerkiksi ranskalaisten pankkien perimät palkkiot vaihtelevat 78:sta 111 euroon.

50 artiklan 1 kohdan j alakohhta – Maksuasteikko tai muu säännöstö, jossa vahvistetaan turvaamismääräyksen käsittelyyn tai täytäntöönpanoon osallistuvien viranomaisten tai muiden elinten perimät maksut

Ulosottomiehet laskuttavat turvaamismääräysten täytäntöönpanosta kansallisen maksuasteikon mukaisesti. Menettelyn kokonaiskustannukset (mukaan lukien turvaamismääräyksen muuttaminen ulosottomääräykseksi) ovat 166,19–397,88 euroa saatavan suuruuden mukaan.

Lisäksi saatavan turvaaminen kuuluu kauppalain A 444-16 §:ssä tarkoitettuihin palveluihin ja siitä peritään siten hallinnollinen maksu. Tämän maksun määrä vahvistetaan lain A 444-15 §:ssä. Jos saatavan määrä on enintään 76 euroa, hallinnollinen maksu on 4,29 euroa, ja jos se on yli 76 euroa, maksu kasvaa 268,13 euroon asti suhteessa vaatimuksen määrään seuraavan asteikon mukaisesti:

SAATAVAN MÄÄRÄ	SOVELLETTAVA MAKSU
0–304 €	5,64 %
305–912 €	2,82 %
913–3 040 euroa	1,41 %
Yli 3 040 €	0,28 %

Hallinnollinen maksu veloitetaan vain kerran saman saatavan perinnän yhteydessä.

Maksu veloitetaan velalliselta, jos tämä vastaa turvaamisesta aiheutuvista kustannuksista, ja velkojalta kaikissa muissa tapauksissa.

Maksu on suoritettava ulosottomiehelle perintäyrityksen tuloksesta riippumatta.

Maksu perustuu joko A 444-31 §:ään tai A. 444-32 §:ään sen mukaan, vastaako turvaamisen kustannuksista velallinen vai velkoja.

Lopuksi kaikista siviilioikeudellisista täytäntöönpanomenettelyistä annetaan lain L. 152-1 ja L.152-2 §:ään perustuvista pyynnöistä veloitetaan 21,45 euroa (ilman veroja) (ks. kauppalaki, toimenpide nro 151 A.444-43 §). Näihin kuuluvat erilaiset kyselyt valtion, alueiden, departementtien ja kuntien hallinnoille,

valtion, alueiden, departementtien ja kuntien luvalla toimiville tai määräysvallassa oleville yrityksille, julkisille laitoksille, hallintoviranomaisen valvomille elimille tai laitoksille, jotka on lailla valtuutettu pitämään talletustilejä. Maksu peritään myös FICOBAn tehtävistä hauista.

50 artiklan 1 kohdan k alakohta – Vastaavien kansallisten määräysten mahdollinen etusija-asema

Tilivarojen turvaamismääräys ei ole esteenä ulosmittaukselle, mutta ensimmäisellä velkojalla on etuoikeus. Saatavaan kohdistuva turvaamismääräys ei estä toista velkojaa käyttämästä toista täytäntöönpanokeinoa, mutta sillä on vaikutusta vain, jos ensimmäistä toimenpidettä ei muunnetta lopulliseksi. Siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain L. 523-1 §:ssä säädetään, että kun turvaamismääräys koskee rahamääräistä vaatimusta, sillä on siviililain 2350 §:ssä tarkoitetut pantin vaikutukset, toisin sanoen sillä on siviililain 2333 §:n mukaisesti panttiin liittyvä erityinen käyttötarkoitus ja etuoikeus. Turvaamismääräys antaa tällöin ulosmittausvelkojalle panttivelkojan etuoikeuden (eli oikeuden saada maksu ennen muita velkojia). Ulosmittausvelkojan ei siis tarvitse pelätä joutuvansa kilpailemaan vakuudettomien velkojien tai sellaisien velkojien kanssa, jotka ovat maksunsaantijärjestyksessä hänen jäljessään. Hänen edelleen menevät kuitenkin velkojat, joilla on häntä parempi etuoikeusasema, esimerkiksi palkansaajien, oikeudenkäyntikulujen tai valtionkassan etuoikeuksien perusteella.

Jos saman päivän aikana toteutetaan useita turvaamistoimia, turvatut määrät jaetaan suhteessa saataviin ilman, että olisi tarpeen ottaa huomioon mahdollisia etuoikeuksia (kassaatiotuomioistuimen lausunto nro 09-60.004, 24. toukokuuta 1996).

50 artiklan 1 kohdan l alakohta – Tuomioistuin tai täytäntöönpanoviranomainen, jolla on toimivalta myöntää oikeussuojakeino

Toimivalta kumota turvaamismääräys tai päättää, että turvaamismääräyksen täytäntöönpanoa on rajoitettava tai että se on lopetettava, ja päättää, että turvaamismääräyksen täytäntöönpano on vastoin oikeusjärjestyksen perusteita ja on siksi lopetettava, on alioikeuden (*Tribunal de grande instance*) täytäntöönpanotuomariilla.

50 artiklan 1 kohdan m alakohta – Tuomioistuin, jolle muutoksenhaku osoitetaan, ja muutoksenhaun mahdollinen määräaika

Tuomioistuin, joka on toimivaltainen käsittelemään 33, 34 tai 35 artiklan nojalla tehtyjä päätöksiä koskevia muutoksenhakuja, on muutoksenhakutuomioistuin (*Cour d'appel*). Muutoksenhakuaja on 15 päivää. Määräaika alkaa kuluu sinä päivänä, jona täytäntöönpanotuomarin päätöksen sisältävän ja kirjaamosta osapuolille lähetetyn kirjatun kirjeen saantitodistus allekirjoitetaan.

Jos tätä saantitodistusta ei allekirjoiteta, haastemies toimittaa täytäntöönpanotuomarin päätöksen tiedoksiannon (*signification*) osapuolten aloitteesta, ja määräajan alkamispäiväksi tulee päätöksen tiedoksiantoasiakirjan päivämäärä.

50 artiklan 1 kohdan n alakohta – Oikeudenkäyntimaksut

Turvaamismääräyksen hakemisesta ja muutoksenhausta ei peritä maksua.

Siviilioikeudellisia täytäntöönpanomenettelyjä koskevan lain L. 512-2 §:ssä säädetään, että turvaamistoimesta aiheutuvista kuluista vastaa velallinen, jolle tuomari päättää toisin menettelyn päättyessä. Tuomarin on lueteltava kuluihin sisällytettävät toimenpiteet ja määritettävä vastuu niistä.

Edellä mainitussa pykälässä säädetään vielä, että jos tuomari kumoaa turvaamismääräyksen, velkoja voidaan määrätä korvaamaan siitä aiheutuneet kustannukset. Oikeuskäytännön mukaan tämän korvausvelvollisuuden täytäntöönpano ei edellytä virheen toteamista (Cass. Civ. 2., 29. tammikuuta 2004, nro 01-17.161 ja Civ.2e, 7. kesäkuuta 2006, nro 05-18.038).

50 artiklan 1 kohdan o alakohta – Asiakirjojen käännöksissä hyväksytyt kielet

Muita kieliä kuin ranska ei hyväksytä.

Päivitetty viimeksi: 01/06/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.